

Täysistunto

Tiistai 23.11.2021 klo 14.02—20.17

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arpajaisverolain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 145/2021 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 218/2021 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskustelua varten varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Avaan keskustelun. Esittelypuheenvuoro, ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.01 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Äskeiseen laajaan täydentävän talousarvioesityksen keskusteluun liittyen ja vielä viimeimmäksi mainittuun Veikkaus-kokonaisuuteen kytkeytyen:

Käsittelyssä on nyt hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arpajaisverolain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun hallituksen esityksen täydentämisestä, ja se on osa toimenpidekokonaisuutta, jolla rahapelitoiminnan tuottojen tuloutuksen laskua kompensoidaan edunsaajille. Tämä ratkaisu vastaa sitä aiempaa kompensatiopäätöstä ja sen rahoitusperustaa, jotka oli tehty puoliväliriihessä. Hallitus päätti turvata edunsaajille vuoden 22 rahoitustason, samoin kuin vuodelle 2021, ja tämä nyt kuluva vuosi ja ensi vuosi vastaavat näin ollen rahoitustasoa, joka oli ennen korona-aikaa vuonna 2019 edunsaajilla tieteen, taiteen, kulttuurin, nuoriso- ja sote-järjestöjen, urheilun ja niin edelleen osalta. Tästä aiheutuvasta lisäkompensatiosta, yhteismäärältään noin 77 miljoonaa euroa, 18,7 miljoonaa toteutetaan arpajaisveroa alentamalla.

Esityksessä ehdotetaan, että yksinoikeudella toimeenpantaviin arpajaisiin sovellettava verokanta, joka täydennettävässä hallituksen esityksessä on ehdotettu alennettavaksi 12 prosentista 5 prosenttiin vuosille 22 ja 23, alennettaisiin vielä enemmän eli 3,4 prosenttiin ensi vuodelle. Vuoden 23 osalta tätä prosenttia ei ehdoteta muutettavan.

Kuten täydentävässä esityksessäkin, laki on tarkoitettu tulemaan voimaan ensi vuoden alusta ja olemaan voimassa vuoden 23 loppuun.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2021 vp

17.03 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Hyvin lyhyesti vain totean, että on aika selkeää, että tämä esitys tulee. Tämä täydentää sitä esitystä omalta rahoituksen osaltaan, mitä me olemme jo aiemmin täällä eduskunnassa tänä syksynä käsitelleet. Totean sen saman kuin edellisessä kohdassa, että tämä on hyvä ja on välttämätöntä, että nämä kompensaatiot ensi vuodelle tulevat, ja tämä on yksi osa niiden rahoituksessa. Ja totean vielä, että olemme verojaostossa jo ottaneet tämänkin ennakkollisesti käsittelyyn ja varmasti melko pian myös mietintömme tulemmme tästä antamaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

17.04 Sebastian Tynkkynen ps: Arvoisa herra puhemies! Tilastokeskus julkaisi viime viikolla tuoretta tietoa maamme hintakehityksestä. Kuluttajahinnat ovat kasvussa, eikä lie ne yllättävää, että tähän vaikuttavat muun muassa bensiinin, dieselin ja sähkön kallistuminen. Tiedotteessa mainittiin myös muutama aiempaa halvempi asia, jotka jarruttivat hintatason nousua. Rahapelien kerrottiin olevan aiempaa edullisempia. Harva suomalainen pomppii riemusta, jos bensa kallistuu, mutta pelaaminen halpenee. Polttoaineet ja sähkö ovat välttämättömyyksiä, jotka pitävät maamme elinkelpoisena. Muutokset niiden hinnoissa vaikuttavat siis suoraan siihen, kuinka elinkelpoinen maamme on. Rahapelaamisen hintamuutokset sen sijaan vaikuttavat siihen, kuinka suuren summan kansalaiset häviävät rahaa Veikkauksen kassaan. Varmaa on, että vuosi toisensa jälkeen se on ollut kohtuuttoman paljon.

Toisin kuin kansalaisen kukkaroa, Veikkauksen kukkaroa tämäkin hallitus on valmis varjelemaan. Pelikoneet turmelevat kansalaisten taloutta ja aiheuttavat valtavan määrän pelihaittoja. Ne kuitenkin turvaavat Veikkauksen tuloja, ja siksi turmelu saa jatkaa. Jatko-aikaa ja tekohengitystä tiensä päähän tullee järjestelmälle annetaan milloin milläkin verukkeella. Kun peliriippuvuuksista ja valtavista pelimääristä riippuvainen järjestöjen rahoitus on ollut uhattuna, viimeisen käyttöpäivän ylittänyt järjestelmä on päädytty taas tekohengittämään.

Vaikka kaikki muut maksut ja verot hallituksen toimesta nousisivat, niin arpajaisveroa ollaan kyllä valmiita laskemaan. Sitä lasketaan, jotta Veikkauksen kassa pysyy kunnossa ja peliongelmien tahrerien rahojen jako saa jatkaa. Poliittikkatoimiin tuntuu löytyvän intoa vasta silloin, kun Veikkauksen asema ja siihen pohjautuva järjestelmä on uhattuna. Sen sijaan poliittikkatoimiin ei tunnu löytyvän intoa silloin, kun suomalaisten hyvinvointi on uhattuna. Irvokasta tästä tekee se, että joskus kauan sitten kansalaisten hyvinvointi oli vielä koko järjestelmän ajatuksena. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Zyskiewicz, olkaa hyvä.

17.06 Ben Zyskowicz kok: Herra puhemies! Edustaja Viitanen — ei niinkään tässä äsken pitämässään puheenvuorossa, vaan edellisessä keskustelussa käyttämässään puheenvuorossa — korosti sitä, miten hyvää työtä tekevät ne järjestöt, joita veikkausvoittovaroilla tuetaan, ja että sen vuoksi oli täysin oikein, että hallitus perui itse aikaisemmin tekemänsä päätöksen siitä, että veikkausvoittovarojen supistuminen kompensoitaisiin näille järjestöille vain 80-prosenttisesti, jos oikein nyt luvut muistan. Tämä edustaja Viitanen puheenvuoro oli hyvin perusteltu, eli nämä järjestöt tekevät valtavan arvokasta työtä niin liikunnan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2021 vp

alalla, sosiaalityön alalla kuin tietysti myös kulttuurin alalla. Totta kai siinäkin järjestökentässä on varmasti tarpeita katsoa toimintoja vähän tarkemmin, ja tietysti näiden järjestöjen itsensä on mietittävä, onko niiden mahdollista kehittää, ja miten, omaa toimintaansa ja mahdollisesti jopa liittää oma toimintansa yhteen jonkun toisen järjestön kanssa, joka tekee aivan vastaavaa toimintaa.

Mutta, edustaja Viitanen, ongelma ei olekaan se, että kun tulee uusia tarpeita, kuten tässä veikkausvoittovarojen pienentymisen kautta tuli uusia tarpeita eli kompensoidaan näille järjestöille näin tapahtunut tulonmenetyksen uhka — ongelma ei olekaan se, että tällä tavoin kompensoidaan ja uusia tarpeita otetaan huomioon, vaan ongelma on se, että tämä Marinin vasemmistohallitus ei kykene vastaavasti säästämään sitten jostain muualta, jostain vähemmän tärkeästä. Tämä on se ongelma, ja kun ministeri Saarikko korostaa haastatteluisaan ja tiedotteissaan ja puoluevaltuustopuheissaan, että asiat on laitettava tärkeysjärjestykseen ja kehyksiä on kunnioitettava, niin on pakko kysyä, kenelle hän puhuu, koska juuri tämä hallitus ei ole laittanut asioita tärkeysjärjestykseen, tämä hallitus ei ole pysynyt kehyksissä.

Kun nyt ministeri Saarikko sanoo — äsken sanoi — että hän haluaa joulukuun mennessä kaikkien hallituspuolueiden sitoutuvan näiden uusien kehysten, jotka siis ovat kehysten ylityksiä, jotka kehykset ovat syntyneet hallituksen aloittaessa, jotka nekin ovat 1,4 miljardia vuositasona enemmän kuin Juha Sipilän hallituksen lopettaessa — kun ministeri Saarikko nyt sanoo, että hän haluaa hallituksen muiden puolueiden tai kaikkien puolueiden sitoutuvan näihin uusiin kehyksiin, niin totta kai ne ennen joulua sen tekevät ja sanovat, kuten ovatkin jo teille, ministeri, vastanneet, että ”emmehän me ole esittäneet mitään kehyksistä irtaantumista”. Mutta mikä merkitys tällaisella ennen joulua tapahtuvalla sitoutumisella on? Ei mikään. Oleellista on se, mitä silloin keuhalla kyetään sopimaan [Pia Viitanen välihuuto] ja kyetäänkö silloin... [Puhemies: Kiitoksia!] — Puhemies, jatkan lyhyesti. [Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

Arvoisa herra puhemies! Jatkan vielä lyhyesti, vaikka luulin pystyväni pysymään annettussa 3 minuutissa. — Olin sanomassa ministeri Saarikolle, että mitä aitoa hyötyä ja iloa Suomen kansalle on siitä, että saatte joulukuussa sopivasti aluevaalien alla kaikki hallituskumppaninne, hallituksen vasemmistoenemmistön, vannomaan, että kyllä me pysymme näissä kehyksissä, jotka ovat siis edellisten kehysten ylityksiä ja jotka edelliset kehyksetkin ovat miljardin yli sen, mitä Juha Sipilän hallitus kehyksissään päätti. Mitä iloa siitä on? Kaikki hallituspuolueet, Iris Suomalaiset ja edustaja Saramo ja edustaja Mäkinen ja ketä täällä nyt onkaan, kaikki tulevat sanomaan teille joulukuun neuvonpidossa, tai sitten viisikossa kaikki teidän kolleganne puolueiden puheenjohtajina tulevat sanomaan, että ”totta kai me pysymme kehyksissä, emmehän me olemme esittäneet, etteikö näissä viime kevään kehyksissä pysyttäisi”. Näinhän nyt jo ovat teille vastanneet Li Anderssonista alkaen aivan kaikki. On helppo sanoa, että kyllä kyllä, kehyksissä pysytään.

Vaikeus on silloin keuhalla, kun kehyksissä pitäisi oikeasti pysyä. Vaikeus on silloin keuhalla, kun kaikki ne lisätarpeet on tuotu esiin hallituspuolueiden toimesta — muun muassa ministeri Andersson lasten ja nuorten osalta, mitkä ovat varmasti tärkeitä lisätarpeita — ja pitäisi päättää, että no, mistä me sitten vähän säästetään, jotta pystytään pysymään kehyksissä ja jotta näihin uusiin tärkeisiin tarpeisiin voidaan laittaa tarvittavat lisämäärärahat. Silloinhan se tulee esiin. Ei tällainen joulukuussa annettava suusanallinen lupaus, että kehityksessä pysytään, ole minkään arvoinen. Voi olla, että keskusta tarvitsee sitä aluevaaleihin mennessään, ja se voi siellä patsastella, että kyllä on pantu kaikki hallituksen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2021 vp

vasemmistopuolueet kuriin, ja nyt kaikki ovat sitoutuneet kehyksiin, mutta nämä vasemmistopuolueet eli vasemmistoliitto, demarit ja vihreät — siis vihreät on vasemmistopuolue, enkä ymmärrä, miksi puhumme siten, että on olemassa vasemmistopuolueet ja vihreät, kun vihreäthän on vasemmistolaisempi puolue kaikkien vaalikonevastausten ja muiden selvitysten mukaan kuin SDP — ne kaikki tietysti sitoutuvat puheissaan kehyksiin, ja se varsinainen testi on silloin huhtikuussa kehysriihessä. Ettekä te, ministeri Saarikko, vaikka teillä on vilpitön halu, pysty etukäteen näillä viisikon kokoontumisilla muita sitottamaan siihen.

Varmasti yksittäiset puolueet pystyvät sanomaan, että joo, laitetaan lisää 300 miljoonaa tuonne ja 100 tänne, ja yksittäiset puolueet pystyvät esittämään, mistä leikataan. Mutta kun näistä leikkauskohteista pitäisi pystyä yhdessä sopimaan. Ne leikkauskohteet, jotka sopivat demareille tai vihreille tai vasemmistoliitolle, eivät sovi keskustalle, ja ne, mistä keskustalta haluaisi säästää, eivät taas sovi jollekin toiselle, joten minä kysyn teiltä, ministeri Saarikko, mikä todellinen tarkoitus ja merkitys on sillä, että te pystyisitte niin sanotussa viisikossa ennen joulua, kuten olette vaatinut, yhdessä sitoutumaan näihin jo sovittuihin, aikaisemmat kehykset ylittäviin kehyksiin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Nyt totean, että meillä on käsittelyssä arpajaisverolain 4 §:n väliaikainen muuttaminen hallituksen esityksen mukaan, että jos pysytään suurin piirtein siinä aiheessa. — Edustaja Kiljunen, Kimmo.

17.13 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Yritän pysyä suurin piirtein aiheessa, kuten te esitte toivomuksen.

Kun kuunteli nyt näitä opposition puheenvuoroja tästä asiasta, niin jollain tavalla tuli hyvin sekava tunne. Minä tunnistin kyllä edustaja Tynkkysen puheenvuorosta sen, kun hän puuttui tähän arpajaisverolakiin tehtävään muutokseen, että siinä on taustalla myöskin se ongelmariippuvuus, mutta jos otetaan huomioon kaikki nämä Veikkauksen toimet, joita siellä taholla tehdään, siellä pyritään välttämään näitä peliriippuvuusongelmia. Se on aito tilanne, se on aito yhteiskunnallinen ongelma, ja siitä on tietysti hyvä keskustella. Kiitän siitä myös edustaja Tynkkysen puheenvuoroa.

Sen sijaan edustaja Zyskowiczin puheenvuoro meni vähän yli hilseen. Kyllä, hän tunnisti, mikä tämän muutoksen taustalla oleva vaikutin on: tällä halutaan suojata ennen kaikkea Veikkauksen varojen käyttöä kulttuurilaitoksiin, sosiaaliprojekteihin, sosiaalijärjestöihin ja liikuntajärjestöihin. Tätä tällä halutaan puolustaa. Ja edustaja Zyskowicz kysyi, kysyi ja kysyi ministeriltä moneen, moneen kertaan, mikä on se realiteetti tässä, jos tällä suojataan, kun tässä olisi toinenkin tapa tehdä kuin arpajaislain kautta eli tehdä leikkauksia jossain muualla, säästää jostakin muualta, kertokaa, arvoisa ministeri, mistä te leikkaisitte ja niin edelleen, missä ne säästölistat tehdään.

Saisinko, edustaja Zyskowicz, vain yhden pienen kysymyksen ja siihen vastauksen? Te käytitte pitkän jeremiadin, jopa pönttöön menitte tästä asiasta: mistä pitäisi leikata, priorisoikaa asioita. Olisiko mahdollista, että kokoomukselta saisi, edustaja Zyskowicz, jossakin vaiheessa sen listauksen, mikä teidän prioriteettinne on? Mikä on se lista, mistä te leikkaatte: onko se mahdollisesti tämä puolustusmeno, josta me hetki sitten tässä puhuimme, onko se se lohko tai joku muu lohko? Mielelläni kuulisin tähän vastauksen, älkääkö pyytäkö koko ajan farisealaisesti muilta, että kertokaa, mistä leikkaatte. Kertokaa te, mistä te leikkaatte.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

17.15 Sebastian Tynkkynen ps: Arvoisa herra puhemies! Olen kyllä täysin eri mieltä siitä, että Veikkaus haluaisi vähentää pelihaittoja ja -riippuvuutta. Veikkaus on valtionyhtiö, jonka tehtävä on tuottaa voittoa omistajalleen ja tulouttaa myöskin niitä peliriippuvaisten rahoja, joita sitten jaetaan erilaisille järjestöille, taiteelle, liikuntaan ja niin edelleen, itsessään hyviin asioihin, mutta jos peliriippuvuus vähenee, niin että ihmisille ei tule sitä koukua, että pakko päästä pelailemaan, niin on aivan selvää, että Veikkaus ei pysty tulouttamaan niin paljon rahaa. Tässä on ihan selkeä ristiriita. Syy, minkä takia tämmöisiä joka kerta siihen tilanteeseen nähden kosmeettisia muutoksia on tehty — puhun kosmeettisista muutoksista ihan siitä syystä, että kun me tiedostetaan se, että meillä on yli 100 000 peliriippuvaista, nämä ovat hyvin kosmeettisia muutoksia — ei ole ollut se, että Veikkaus on jotenkin itse valtionyhtiönä ollut vastuullinen toimija, joka on oikein erityisesti halunnut pitää huolta näistä ihmisistä, joita se on rahastanut vuosikymmeniä jo ennen kuin tämä yhdistyminen tuli, vaan kyse on ollut siitä, että kansalaisten paine ja sitä kautta meidän poliitikkojen paine on ohjannut Veikkausta siihen suuntaan, että sitten on lähdetty tekemään tämmöisiä toimia, että voitaisiin vähentää niitä pelihaittoja. Tämä ei ole millään tavalla mitenkään Veikkauksen toiminnan ytimessä, että he itse haluaisivat niitä tehdä. Sen takia meillä onkin niin suuri vastuu täällä eduskunnassa puhua näistä asioista ja aiheuttaa painetta, toki vaikuttaa myös hallintoneuvoston kautta, että tähän päästään puuttumaan. Veikkaus ei tule tekemään yhtään mitään sen asian eteen, ellei me painosteta sitä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Zyskiewicz, olkaa hyvä.

17.17 Ben Zyskiewicz kok: Arvoisa herra puhemies! Arvoisa edustaja Kiljunen, huomaisitte, että menin pönttöön ja pidin pitkän puheenvuoron — valitettavasti ette kuunnellut, mitä sanoin. En nimittäin puheenvuorossani kertaakaan pyytänyt yhtään puoluetta tai edustajaa kertomaan, mistä — siis mistä — vaihtoehtoisista kohteista voitaisiin säästää, jotta voitaisiin esimerkiksi näiden veikkausvoittovarojen saajien saannot turvata ilman, että menot kasvavat aiheettomasti. En pyytänyt, edustaja Kiljunen. Sen sijaan kyllä pyysin ministeri Saarikkoa kertomaan, mikä ilo ja hyöty on tästä huulten tunnustuksesta, jonka kaikki hallituskumppanit tulevat joulun alla antamaan siitä, että kyllä kehyksissä pysytään, kun se todellinen testi on kuitenkin vasta siellä kevään kehysriihessä.

Kun kysyitte, edustaja Kiljunen, kokoomuksen säästökohteita, niin ensi viikolla tässä salissa keskustellaan meidän vaihtoehtobudjetista, ja te varmasti, samoin kuin edustaja Viitanen, tunnetusti ahkerina ja tarmokkaina keskustelijoina olette siinä keskustelussa mukana. Sanon vain tässä vaiheessa, että olen usein tässä salissa todennut, että me käytämme vuosittain asumistukeen yli 2 miljardia euroa, tukeen, joka lähinnä hyödyttää asuntosiirtusyhtiöitä ja yksityisiä asuntosiirtajia. Kaikki menestys heidän bisnekselleen, mutta onko se todella veronmaksajien asia yli 2 000 miljoonalla eurolla vuodessa tukea heidän bisnestään?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Nyt toivon, että tämä keskustelu pysyy tässä arpajaisverolain 4 §:n väliaikaisessa muuttamisessa, ei muussa. — Edustaja Kiljunen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2021 vp

17.19 Kimmo Kiljunen sd: Lyhyesti: pysyy arpajaisverolain muuttamisessa ja argumenteissa, joita on tähän asiaan käytetty.

Nämä pelihaitat, jotka ovat taustalla tässä arpajaisverolaissa, ovat tietysti yleinen yhteiskunnallinen ilmiö, jossa tietysti Veikkauksellakin on oma roolinsa. Arvoisa puhemies, on tietysti muitakin riippuvuuksia: meillä on alkoholiriippuvuudet, meillä on tupakkaan liittyviä riippuvuuksia — nämä ovat kaikki ongelmia, joita yritetään myöskin ratkoa yhteiskunnan lainsäädännöllä. Olette tässä oikeassa.

Edustaja Zyskowicz, kyllä, edustaja Viitanen tässä minulle kuiskasi, että kun se kokoomuksen leikkauslista nyt tulee — kiitokset siitä, yksi lause perään. Tiesimme, että asumistuki tulee, niin kuin varmasti tulee muitakin asioita, joilla rokotetaan pienempituloisia ihmisiä, köyhempiä ihmisiä absoluuttisesti, mutta te ette laittaneet esimerkiksi yritystukia tai puolustusmenoja teidän listallenne. Kiitokset, huomasin sen. [Ben Zyskowicz: Ai köyhimmätkö ne asuntoihin sijoittavat?]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Eestilä, olkaa hyvä.

17.20 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Kun täällä arpaisverosta puhutaan ja veron tuotoista ja siitä kompensatiosta, niin usein puhutaan järjestöistä ja vain niistä, mutta minä nyt haluan tuoda esille, että meillä on suomenhevonen ja me ei varmaan kukaan oltaisi täällä näitä juttuja puhumassa, jos meillä ei olisi suomenhevosta, ja sillä on syyskuussa oma päivä. Suomalainen raviurheiluhevoskasvatus ei pystyisi, eikä suomenhevonen olenkaan pystyisi, pysymään elossa eikä suku jatkuisi, jos meille ei tulisi rahoja tätä kautta, ja se on tällä hetkellä vajaa 40 miljoonaa, mitä saa. Se on hevoskasvatuksen, erikoismaatalouden, hevosurheilun ja kaiken edellytys, ja tämäkin täytyy muistaa, että kyse ei ole aina järjestöistä, joille tämä raha turvataan. Ja kuten pääministeri sanoi, tämä turvataan kaikille, ja ainakin itse pidän maatalouden, metsätalouden ja myös hevostalouden puolta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Meri, olkaa hyvä.

17.21 Leena Meri ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Tärkeintähän ei tietysti ole se, mistä se raha tulee, vaan että se tulee. Ja tässä edustaja Eestilä otti esille suomenhevoset. Meillä harvemmin puhutaan täällä hevosurheilusta ja hevostaloudesta. Hevostaloushan työllistää arviolta noin 15 000 ihmistä, niin että se on aika merkittävä tekijä. Pitää huomata, että se on maatalouden elinkeino, monien kauppiaiden, ratsastuksen opettajien elinkeino ynnä muuta ja lisäksi myös erittäin tärkeä niin sanottu apuväline tässä tapauksessa myös esimerkiksi sosiaalipedagogisessa hevostoiminnassa, jossa on ollut myös haasteita siinä, että saadaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusohjausmäärärahoja siihen toimintaan. Mutta hyvä, että Eestilä otti esille tuon raviurheilun.

Meidän tulisi kunnioittaa suomenhevosta aina näin itsenäisyyspäivän lähellä. Suomenhevonenhan on ollut meidän sotiemme sankari ihmisen lisäksi. Ilman sitä me emme olisi Suomen sodista selvinneet. Ja olenkin vuosittain tehnyt lausumaehdotuksen eduskunnassa, että suomenhevonen todettaisiin Suomen itsenäisyyden juhlaeläimeksi. Se aloitteeni on ollut aina nolla euroa maksava, mutta en ole saanut siihen tähän mennessä eduskunnan enemmistöä näissä äänestyksissä. Ja nyt kun ne äänestykset lähenevät, niin vetoan teihin, hyvät kansanedustajat, josko tänä vuonna tehtäisiin suomenhevosesta Suomen itsenäisyy-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2021 vp

den juhlaeläin. Olen nimittäin taas tehnyt sen aloitteen, ja toiveikkaana odotan tätä. Tämä ei edes maksaisi mitään. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Jos minä nyt totean, että täällä on laiksi arpajaisveron väliaikaisesta muuttamisesta tehty hallituksen esitys, ja keskitytään nyt siihen asiaan. — Edustaja Vähämäki.

17.23 Ville Vähämäki ps: Kiitoksia, kunnioitettu puhemies! Niin, kaiken takanahan lieinee se, että Veikkauksen pelikate ja sitä kautta myöskin liikevoitto on laskenut huomattavasti. Liikevoitto ja valtiolle tehtävä tuloutus vuonna 2017 oli 1 021 miljoonaa ja viime vuonna 680 miljoonaa. Ja tällä hallituksen esityksellä tuodaan liikkumatilaa noin 70—90 miljoonaa sinne edunsaajien puolelle, niin että tässä ei sitten taas valtio joutuisi toisella kädellä kompensoimaan.

No, esityshän on sinänsä hyvä ja kannatettava, mutta näkisin näin, että kyllä sitä jonkunlaisia muita toimia myöskin täytyisi tehdä. Vastuullisuustoimet ovat käsitykseni mukaan olleet ihan kohtuuhyviä, mutta sitten taas nämä esitykset nettiblogeista ovat finanssialalle muun muassa kalliita ja sitten voivat olla vähän huonosti toimiviakin. Mutta itse tämä hallituksen esitys on mielestäni hyvä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Tälle asialle on varattu enintään 2 minuuttia tässä vaiheessa ja 2 puheenvuoroa. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

17.24 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Hyvin lyhyesti. Nimenomaan tässähän ei ole kysymys pelkästään näiden tärkeiden järjestöjen rahoituksesta vaan siitä isosta rakenteellisesta asiasta, joka sisältyy Suomen taloussysteemiin, että käytännössä koko liikuntabudjetti, kaikki valtion osat siinä, rahoitetaan veikkausvoittovaroilla. Ja siksi tämä on tosi iso rakenteellinen kysymys myös. Halusin tämän lähinnä täydennyksenä — hevosen puolta toki myös pidän.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mäkynen Matias, olkaa hyvä.

17.25 Matias Mäkynen sd: Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä. Tämä hallituksen esitys, että tätä kompensatiota voidaan ensi vuonna tehdä, on erittäin tärkeä ja tarpeellinen juurikin näiden tässä keskustelussa mainittujen edunsaajien näkökulmasta. Järjestöt, suomenhevonen mutta myös tie ja tutkimus saavat rahoitusta tästä samasta lähteestä, ja on tärkeätä varmistaa se, että äkillisiä muutoksia ei tapahdu ja että on aikaa niihin sopeutua. Samalla tässä isompi kuva on se, mistä edustaja Tynkkynen ansiokkaasti on puhunut, että meidän täytyy huolehtia tästä vastuullisuudesta ja rahapelihaittojen vähentämisestä. Sitä on nyt tehty. Tänä syksynä olemme käsitelleet arpajaislain muutosta ja lisänneet näitä toimia, joilla turvallisuutta ja tätä rahapelihaittojen ehkäisyä edistetään. Pidemmällä aikavälillä on tärkeää, että saavutetaan yhteisymmärrys ihan parlamentaarisesti siitä, miten rahapeliuottojen käytön yleisiä periaatteita jatkossa kehitetään ja samalla turvataan järjestötyön edellytykset. Elikkä tämä jonkinlainen irtikytöntä tässä todennäköisesti on edessä, mutta millä mallilla ja millä aikataululla, siitä on tärkeää löytää parlamentaarinen yhteisymmärrys. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Vielä edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

17.26 Sebastian Tynkkynen ps: Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Kun puhumme tästä arpajaisverosta, niin minua todella paljon häiritsee tässä useampien edustajien, erityisesti siellä sosiaalidemokraattien puolella, valtava Veikkauksen markkinointi, että nyt kun näitä muutoksia tehdään, niin sanotaan näin, että Veikkaus on se syy, miksi näillä tahoilla on rahaa. Mutta tämä on nyt vain tällainen järjestely, että Veikkauksen kautta tuloutetaan valtiolle ja niitä rahoja on sitten korvamerkitty järjestöille, tieteelle, liikunnalle ja niin edelleen, se ei ole Veikkauksen ansiota. Nämä rahoitukset voitaisiin niin kuin rakennella toisellakin tavalla, että ne menisivät vain yleisesti budjettiin ja sieltä sitten valtio tukisi ilman, että siinä on mitään Veikkaus-korvamerkintää. Tiedän, että täälläkin salissa moni on istunut Veikkauksen hallintoneuvostossa ja niin edelleen, mutta tämän eduskunnan arvovallan mukaisesti meidän kenenkään ei pitäisi olla mitään Veikkaus-markkinoijia tai propagandaihmiä, vaan puhutaan asioista oikeilla nimillä. Tämä nyt on vain tämä järjestely, ja sitä kautta me ollaan niitä rahoja laitettu liikkeelle. Toivottavasti tämä järjestelmä saadaan tulevaisuudessa purettua ja tämä irtikytkeä tehtyä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ja ministeri Saarikko, 1 minuutti.

17.27 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin yksi tekninen huomio: kun äskeisessä talousarvion täydentävässä esityksessä käsiteltiin kokonaislukua tähän kompensatioon, joka painottui nyt siihen, yhteismäärä tarkentui 74 miljoonaan — tämä veroesitys on tehty arviolta 77 miljoonaa. Miksi eri luvut? Siksi, että arvio tarkentui matkan varrella. Tämän halusin vielä täsmentää.

No, sitten edustaja Zyskiewicz pohdiskeli kehyksiä ja tätä esitystä. Tämä esitys kyettiin tekemään kehyksen puitteissa, ja siksi tavallaan keskustelu kehyksistä tässä yhteydessä ei niin kuin kuulu tähän asiaan. Mutta sitten ollaan tietenkin vaikeammilla vesillä, että kehykset, jotka on puoliväliriihessä ratkottu, lähtevät ratkaisusta, jossa Veikkauksen edunsaajien kompensatio vuodelle 23 on 110 miljoonaa pienempi kuin tämä luku.

Ja mitä tulee edustaja Tynkkynen voimakkaisiin puheenvuoroihin Veikkauksen asemasta, niin ei tämä lakiesitys eikä myöskään talousarvion täydentävä budjettiratkaisu ota kantaa Veikkaukseen yhtiönä, vaan nämä ovat ratkaisuja edunsaajille. Kokonaan toinen yhteiskunnallinen pohdinta on sitten, olisiko olemassa joku parempi järjestelmä, niin kuin te tunnutte viittaavan, mutta tämä liittyy siihen yhtäkkiseen, suureen murrokseen edunsaajien kannalta, jota korona vielä heikensi.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.